

VALMIERAS KIMIKIS

VALMIERAS STIKLA SKIEDRAS RŪPNICAS IZDEVUMS

Avize iznāk
kopā 1970. gada 25. oktobra

CETURTIDIEN,
1991. gads 14. jūnija

Nr. 20 (599)
Cena 1 kap.

Kā pildām kolektīvo līgumu?

RIT CELTNIECĪBAS DARBI

Mūsu rūpnica kolektīvā līgumā 1991. gadā nodala «Strādāju sociālā aizsardzība un priekšrocības viena no punktiem ir ieraksts par 25 dzīvokļu dzīvojamas mājas Gagarina iela 1 nodanšanu ekspluatācijā gada beigās. Sakumā darbus aizķeja dažādi iemesli, t. s. celtniecības materiālu trūkums. Pašlaik, kā redzams, māja (attēlā) celas diezgan ātri. Protams, ka 25 dzīvokļi mūsu kolektīva vajadzībam nav daudz, bet tomēr, tā ir virzība uz priekšu. Tāpēc nākamie iemītnieki liek lielas cerības uz to, ka māja tieks nodota ekspluatācijā laika.

ALEKSEJA KOZINĒCA foto

ALGU — VALŪTĀ?

Pārdodot produkciju uz ārzemēm, protams, krājas valūta. Kāds ir tālākais izlieojums? Stāsta direktora vietnieks **ALDIS RUDZITIS**:

— Cenšamies valūtu izleidot tādiem pasākumiem, kas dotu ko labu rāzošanas procesam un produkcijas kvalitātei. Pēdējā mēneša laikā esam noslēguši divus kontrakus ar angļu firmu «Leesonas». Apmēram 60 000 dolāru maksāsim par 20 kapitāli izremontētām «Unifila» galvinām Rūti stellēm, bet ap 20 000 sterliņu mārcipu aizies par «Unifila» rezerves daļām. Darba kārtībā ir kontrakti par mērtehniskas iegādi no Vācijas rūpnicas

centrālajai laboratorijai. Tas maksā lidz 5 000 markām. Vēl ar vienu vācu firmu «Diezē + Schell» sagatavots kontrakti par divu grīstes mašīnu iepirkšanu. Lai arī par tām maksāsim vismaz 30 000 marķu, šis iekārtas doms iespēju palielināt mūsu produkcijas konkurencē spējas arejā tirgu. Mainīs grīstes uztināmu svars vienā spolē.

Ir veikti jau vairāki mazaki pirkumi, arī pašlaik risinām jautājumu par pirometra iegādi no ASV, lai

varētu noteikt stikla vārišanas temperatūru 1. cehā.

Zinu, ka klist runas par iespējamām drīzā nākotnē saņemt daļu alga valūtu. Dienīzē, esmu spiests saņemt valūtu būt tikai tad, kad stikla skiedras rūpnica produkcija būs konkurences spējīga, un sis nosacījums savukārt ietver sevi augstu darba apzinīguma līmeni. Un arī likums vēl pašlaik to neatļauj.

Varbūt dažus interesē fakti, kas par daļu pagājušajā gada nopelnītās valūtas iegādājāmies preces no Čehoslovakijas, kurās realizējām strādājošajiem rūpnica veikalā.

Varbūt dažus interesē fakti, kas par daļu pagājušajā gada nopelnītās valūtas iegādājāmies preces no Čehoslovakijas, kurās realizējām strādājošajiem rūpnica veikalā.

No rūpnica hronikas

ARSTNIECISKĀS VINGROŠANAS KABINETĀ TURPINA DARBU

Neraugoties uz vasaras atvainījumu laiku, arstnieciskās fiziķuturās kabinetu turpina apmeklēt os-

tehondrozes profilakses grupa, kā arī individuālie interesenti. Viņi darbojas metodiķes **Jelenas Faļeviča** vele arī bezkontaktu masāžu. So prasmī viņa apgvusu pasauleslīvenās Džūnas kursos.

ciskas efektivitātes pastiprināšanas nolūkā Jeļena Faļeviča vele arī bezkontaktu masāžu. So prasmī viņa apgvusu pasauleslīvenās Džūnas kursos.

Vēstis no Tveras

Iepazīšanās ar kompjūteriem

Kompjūteriem jākļūst par mūsu neizstājamiem palīgiem. Pirmo un acimredzamo palīdzību, ko tie var sniegt, ir — atbrīvot mūs no darbītelpīgumā procesiem: dažādām atskaitī formām, grāmatvedības noreikumā utt.

Rūpnīca tika noorganizēti kursi, lai tā dalībnieki varētu iepazīties ar

kompjūterizācijas pamatiem. Kursos macījās 25 cilvēki, ceļu pārstāvji, ekonomisti, tehnologi. Par pasniegēzēm bija uzaicināti speciālisti no Maskavas kvalifikācijas paaugstināšanas institūta.

Lekcijas notika rūpnīcas arī vidusskola, bet praktiskās nodarbinābas darba vietās cehos un dāļās, kur uzstādīti kompjūteri. Mācību ekskursijas laikā kursu dalībnieki iepazīnās ar aizrobežu tehniku, redzējām dažādu programmu paraugus un rezultātus institūta filiālē.

Kursu mērķis bija dot to dalīb-

niem vispāreju priekšstatu par kompjūteriem, programmu nodrošinātību, palīdzēt apgūt darba ieņēmās. Sis mērķis tika sasniedzts, — tāds ir kursu dalībnieku atzinums. Legūlās zināšanas programmēšanā un kompjūteru tehniskās pilnības no tikai paplašināt redzesloku, bet arī pa jaunam novērtēt savu darbu, padarit to radošāku un daudzveidīgāku.

T. KUTUKOVA,

Tveras stiklaplašu un stikla skiedras rūpnīcas inženiere programmiste

14. jūnījs — tautas melnā diena

LAI ATCERAMIES!

Tautas atmiņa ir stiprāka par tēraudu, laiku, telpu un uguni!

Sogad 14. jūnīja pāriet tiesi 50 gadi kopš pirmās deportācijas, kad no Latvijas 14694 dažādu tautību cilvēkus, tajā skaitā siemgalvju un bērnus, varmākas sūtīja pret nebūtbālā, lai paši varētu brīvi rīkoties ar citā mantu.

Varētu likties, ka sen jau viss ir pateikts un zināms, bet, kamēr vēl ir partyja, uz kuras sirdsapziņas guilstas miljoniem nevalningu cilvēku dzīvību un kas joprojām censīs saglabāt savu valdīšanas un citu rokām sarūpētā pārdalīšanas kāri, tikkā mūsu atmiņai ir jābūt mūsu zobenam un vairogam pret varmākām un laupītājiem.

Bet mums atmiņa lai liek izjust to daudzo Golgatas ceļa gājēju likteni, lai mēs pāri klātū skaidrāki, tirāki un cilvēcīgāki.

Upuri nedrīkst zust veltīt! Tā ir arī mūsu daļa. Uz gribam to vai ne, arī — mūsu mantojums.

Uzaicinu visus piedāvāties piektā dienā, 14. jūnīja pulksten 17 piecpārs brīdi Valmieras stacijā.

ALDIS ZEIBOTS,

LTF rūpnīcas nodalas priekšsēdētājs

◆ Piemiņas akmens Valmieras dzelzceļa stacijas zālājā neļauj aizmirzt tautas tragediju. Runā bijušais izsūtītās **DZINTARS VI-TOLS**.

ALEKSEJA KOZINĒCA foto

Veidojam sakoptu vidi?

Lidz ar pavasari sākās lielais tālakas sakopšanai un ainavas veidošanai gan katrā sētā, katrā ciemā, viena republikā un Baltijas ceļā garumā. Šīs priečājās par to, jo bezdzot kaut ko darām arī skaitītām, nevis tikai novācām būvgrūžus un visādā citādā samesu aiz katra «spadarīta» darba. Kaut gan pagaidām vēl maz kas liecina, ka no katrā tiek prasīta savas darba vietas sakopšana, un tādēļ mums vēl piemērīts un pievērtīts viss iespējams. Bet tā jau ir cīla saruna.

Aicereoties Zemes dienu norisi, jādomā par to, kāda ir vide, kura dzīvojamēs savā rūpnīcā. Man ir neizpratne par to, kāpēc rūpnīcām nav savā dālīdzīne (šeit domājū cilvēku ar speciālu izglītību). Par to varētu neuztraukties, ja rūpnīcas teritorijā nebūtu tik plaša. Koki un krūmi nav puķes, kas var katru gadu parstādīt savas fantāzijas robežās. Šādot koku, ir nopietni jāpārdomā, kā tas iekļaujas aina vā, kad būs jau izaudzis. Kāds man droši vien iebildis, sak, kāda nu tā aina va. Tur jau ir tā lieta, ka veidojot rūpnīcisko un intensīvi izmantojamo teritoriju apzīumīšanu, jādomā nopietni. Ar vieglu roku to nevar darīt ikviens. To pierāda pirmie iestādītie kocini, pirmas klūdas. Ja rūpnīca tiesībām nevar algot speciālistiem dālīdzīnei, tad tātā vēl pastāv iespēja pieteikties speciālistiem konsultēties. Valmiera un tās apkārtnei tādu ne-

trūkst. Daudz kā mūsu rūpnīcas atlīdzības ceļā ir un arī nākotnē droši vien būs haotisks, tādēļ jo nopietni būtu jādomā, kādi veidojāmies kopumā. Nokļūvusi rūpnīcas priečā, varām sastapties gan ar 60. gadu «ekstīšu» stilu, gan ar 80. gadu paneļu būvniecību un visbeidzot — ar sarkano dākstītu apjumto auto vielu pielu. Visupēdējais uzrādīs laukakmens ar norādi, kas mēs esam. Varbūt es kļūdām, bet domāju, ka šajā gadījumā mēs varējām būt daudz vairāk pietīgāki. Skaistai jābūt ne tikai izkārtnei, bet arī tam, kas ir aiz tās. Sis bezgalīgais skaistais akmens drīzakarētā kādam kultūrvēsturiskam monumentam. Varbūt atkal vainīgā sistēmā, kādā dzīvojam, un nebridi neiedomāsimies, ka savu vidū veidojam sakoptu vidi?

Vēlreiz piešķiršos nepārdomātājiem, bezgaumīgajiem apstādījumiem, kuru jau tā muns ir tik kā tātājālīdi maz. Aicereoties kaujai tos pāris rūpējus, kad tātājādēļ pie administrācijas ēkas līdz vēlām rudenei mācījās prieceja varas dāļu pārkāpīs. Bet tagad, lai mani atvaino manas domas pietīnieki, — es nezinu, kā tās stādījumus un pārī. Pirms kāda taika «Kimītis» lasīja par to, kādos pāles prasījusi rožu iestādīšanu. Iestādīt, (Nobeigums 2 lpp.)

ZEME TĀ MŪSU

Ābeļziedu laiks... Pērkoju laiks... Cēriņu laiks... Sestdien bija tieši tādā laikā, kad tehniskās kontroles daļas jaudis un vairāki interesenti no citiem kolektīviem devās uz Piebalgu.

Katram īpatnību bagātām novadam ir sava pievileiba, savs šarms. Vecpiebalgai tā attliku likām, kur baltais celjs joslā lokās gar cekulainiem pakalniem un zilgajām ezeru ielakām. Jūs teksit — ak, ko nu, tur jau tik daudz būts! Un tomer... Katrā novadā mēs izjutām ar cilveku kārtību, viņa roku un

gara veidojumus cauri paaudzēm. Piebalgā katrai ceļmalas akmens, katrai ceļa lukturam un māju puduris ir saistīti ar kādu vārdu, ko vairāk vai mazāk sajūlām kontekstā ar savu kultūrvēsturi. Jūs atkal teksit, ari tas tācu jau sen zinām? Un tomēr nē! Antons Austrijs, Kārlis Skalbe, Jānis Poruks... Vai mēs vīrus maz tā isti zinām? Jaunais laiks, kas klājas ar mums, mūsu dzīlējumā par šiem cilviekiem ienes daudz kā jauna, nezināma. Un jau jau ari vienlaikus, kā tevi pavada pa seni zināmām vietām. Ja gadsās būt kopā ar tādu gidi kā An-

DARBA LAIKS UN DARBA ALGA

(Nobeigums. Sākums iepriekšējā numurā)

Kā tad noteikt kaitīgos un smagos darba apstākļus?

Darba likuma kodeksa 46. panta otrs daļas jaunā redakcija paredz, ka to rāzošanas iecirkņu, ceļu, profesiju, amatū sarakstus, kuros ir kaitīgi un smagi darba apstākļi (kaitīgo vide), kas dod tiesības uz saisinātu darba laiku un papildavājinājumu sakarā ar kaitīgiem un smagiem darba apstākļiem, izstrādā Ministru Padome, saskaņojot ar attiecīgām republikāniskajām darbinieku arī organizācijām, un apstiprina Augstākā Padome. Taču šādu sarakstu mūsu republikā vēl nav. Saskaņā ar Latvijas Republikas Augstākās Padomes 1991. gada 7. maija lēmumu «Par Latvijas Republikas likumu «Par grozījumiem un papildinājumiem Latvijas PSR darba likumu kodeksā» spēkā stāšanās kārtībās Ministru Padomei uzsots pēc saskaņošanas ar republikāniskajām darbinieku arī organizācijām 1991. gada 31. decembrim ie sniegt apstiprināšanai Augstākajā Padomei to rāzošanas iecirkņu, ceļu, profesiju un amatū sarakstu, kuros ir kaitīgi un smagi darba apstākļi (darba vide), kas dod tiesības uz saisinātu darba laiku un papildavājinājumu. Līdz republikānisko sarakstu apstiprināšanai, kā paredzēts DLK 78. panta 1. punktā, papildavājinājumu ne mazāk par trīm darba dienām nosaka saskaņā ar to rāzošanas iecirkņu, ceļu, profesiju un amatū sarakstu, kuros ir kaitīgi darba apstākļi, kas dod tiesības uz papildavājinājumu un saisinātu darba dienu, kurš apstiprināts ar PSRS Valsīs Darba un sociālo jautājumu komitejas un VACP Prezidijs 1974. gada 25. oktobra lēmumu Nr. 298/22 ar tājā izdarītajiem turpmākajiem grozījumiem un papildinājumiem.

Izdarot grozījumus un labojumus, no Darba likuma kodeksa izslēgtais 85. un 86. pants, kuri paredzēja samaksu par darbu strādniekiem pēc tarifa liknēm un kalpotājiem saskaņā ar amatālgām. OTRĀKĀT, jaunā redakcija izteiktais normas, kas reglamentēja darba samaksu. Ta 83. pants paredz, ka normāla darba laika ietvaros (saskaņā ar DLK 45. pantu darbiniekam normālais darba laiks nedrīkst pārsniegt 40 stundas nedēļā) minimāla mēneša darba samaksu pamatdarbā nedrīkst būt mazāka par valsts noteikto izlikas minimumu Latvijas Republikā. Saskaņā ar 84. pantu strādnieku un kalpotāju minimālo algu (stundu tarifa liknes, mēneša algas un mēneša amatālgām) nosaka Ministru Padome. Taču tā nedrīkst būt mazāka par valsts noteikto izlikas minimumu. Sis ir viens no veiksmīgākajiem LBAS tiesīskās aktivitātes panākumiem. Tātad, tuvākajā laikā jāgaida attiecīgais valdības lēmums, kas paredzēs minimālo darba algu vismaz 200 rubļu apmērā.

Izdarot grozījumus un labojumus, no Darba likuma kodeksa izslēgtais 85. un 86. pants, kuri paredzēja samaksu par darbu strādniekiem pēc tarifa liknēm un kalpotājiem saskaņā ar amatālgām. Loti aktuāls ir jaunais 103. pants, kas paredz vidējās izpeļas aprēķināšanu. Visos gadījumos, kad darbiniekiem saskaņā ar Darba likuma kodeksu saglabājama vidējā izpeļa, tā aprēķināma no izpeļas pēdējam divpadsmitiņam grozījumiem un papildinājumiem.

Darbiniekiem, kuri strādā smagos darba apstākļos, ikgadējo papildavājinājumu piešķir un tā ilgumā nosaka saskaņā ar darba kopīgumu.

Piemērojot darba likumus, lietderīgi atcerēties Ekonomikas ministrijas 1991. gada 6. marta izskaidrojumu Nr. 113-130. 8/16. Ipaši nepakavējoties pie šī «origānliteratūras» paraga, jādomā par tā atlīstību spēkā esošajiem likumiem un sekām, ko tas var izraisīt. Minētajiem PSRS sarakstiem (lēmums Nr. 298/22) tiek piedēvēti rekomendācijas raksturs. Grozot 1990. gada 27. jūlijā darba likumu kodeksu, likumdevējs 78. pantu izteicā jaunā redakciju. Pieņemot jauno normu, iepriekšējā zaudēja savu juridisko nozīmi tājā daļā, kas reglamentēja papildavājinājumu ilgumu, taču tā saglabāja spēku par tiesībām uz papildavājinājumu un saisinātu darba laiku (DLK 46. panta 1. daļa). Kamēr nav pieņemts Latvijas likumdevēja iepriekšējā normatīvo aktu atcelšanu, nav un ne-

mēnešu skaitu.

Dienas vidējo izpeļu par divpadsmitiņiem nosaka, izpeļas kopsumma dalot ar divpadsmiti. Ja darbinieks nostrādājis mazāk par divpadsmiti mēnešiem, vidējo izpeļu aprēķina par faktiski nostrādātajiem mēnešiem, dalot ar šo mēnešu skaitu.

Dievējā izpeļā iestāktām visi darba samaksas veidi, par kuriem izdarīti sociālā nodokļu maksājumi.

Dievējā izpeļā aprēķināšanas kārtību pārejošas darba nespējas papalstītu un valsts pensijas piešķiršanai nosaka iepriekšējā normatīvi akti.

A. PLATACIS,
LBAS juriskonsults

Līdzjūtības

Izsakām dziļu līdzjūtību Marija Matvejevali, brāli zaudējot.
Elektrokrāšņu nodalas 4. maija

Par izdevumu atbild L. DREIMANE

* * *

Izsakām dziļu līdzjūtību mūsu darbabiedram Arnoldam Gailim, pavadojot tēvu aizsaukē.

Elektrokrāšņu nodalas 4. maija

ALEKSEJA KOZINCEA foto

Rāzošanas plāna izpilde 1991. gada 5 mēnešos

Rādītāji	Plans	Fakts	%	1990. 5 mēn.	5 mēn. pret 1990.
01 Stikla lodiņes kopā, t. sk. preču, t.	7995,0	8317,1	104,0	8894,6	93,5
02 Elektrokrāšņu šķiedra, t.	4207,0	4642,4	110,3	4880,3	95,1
04 Bruto stikla šķiedras audums, t. m.	3228,0	3068,8	95,1	3474,3	88,3
04 Bruto stikla šķiedras audums, t. m.	2948,6	2786,3	94,5	3147,4	88,5
05 Elektroizolācijas stikla šķiedras audums, t. m.	15360,0	15505,3	100,9	16244,7	95,4
06 Nodrošinājums ar pustfabrikātiem:					
05. ceham, tūkst. m.	472,0	494,1	104,7	539,4	91,6
06. ceham: — stikla audumi, tūkst. m.	516,6	503,7	97,5	632,1	79,7
— stikla lentas, tūkst. m.	2351,0	2677,4	113,9	2819,2	95,0
07. ceham, tūkst. m.	3155,9	3293,6	104,4	3015,6	109,2
05 Motobraucēju aizsargcepures, tūkst. gab.	88,4	88,2	99,8	83,3	105,3
Stiklaplasti, t.	92,0	121,7	132,3	122,2	99,6
06 Bruto stikla šķiedras audums, t. m.	502,1	495,7	98,7	611,6	81,0
Stikla šķiedras lentas, t. m.	2321,0	2411,9	103,9	2673,0	90,2
07 Dekoratīvie audumi, t. m.	896,0	972,8	108,6	990,9	98,2
Elektroizolācijas stikla šķiedras audums, t. m.	2006,0	2082,0	103,8	1752,0	118,8

Latvijas iznāk reizi nedēļā — ceturtdienās, latviešu un krievu valodā. Redakcijas adrese: pasta indeks 228600, Valmiera, J. Gagarina ielā 1, Tālrunis 21472 un 339. Izpēiesta: Valmieras tipogrāfija «Līesmas», pasta indeks 228600, Valmiera, A. Upīša ielā 7, 05.uzsk. iepriekšējās, ofisele tehnika. Tālrunis 800 eku. Izdotā «Valmieras krimināks» («Валмиерская химика») izlaidīta viens reizi nedēļā no četrām, ne vienā dienā, ne vienā vērtībā. Izdotā «Līesmas» («Лиесма»), pasta indeks 228600, Valmiera, A. Upīša ielā 7, ofisele tehnika. Tālrunis 800 eku.